

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 30.11.2018
Sayı : 446.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. H. T.
Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	12 Aralık 2013
Esas No:	2/1434

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖK.LİĞİ
03 Aralık 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
03 Aralık 2018
No: 392392
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Bundan 123 yıl önce, 8 Kasım 1895 tarihinde Alman fizikçi **Prof. Dr. Wilhelm Conrad ROENTGEN**'in, X-ışınlarını keşfettiği ve insanlığın hizmetine sunduğu gündür. 8 Kasım 1895 yılı radyoloji biliminin doğduğu, radyasyonun, hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanılmaya başlandığı gündür. Bu nedenle ülkemizde ve dünyada bu günü dünya radyoloji günü olarak kutlanmaktadır. Batıya göre 1896'da Fransız Fizikçi Henri Becquerel ilk olarak uranyum tuzunun görünmez ışınlar yaydığını fark etmiştir. İki sene sonra Marie Curie ve eşi Pierre Curie uranyum ile deney yaparken benzer ışınlara rastlamışlardır. Bu deneyde polonyum ve radyum oluştuğunu görmüşlerdir ve bu iki elementi ilk keşfedenler olmuşlardır. Polonyum ve özellikle radyum'un daha fazla ışın yaydıklarını gözlemişlerdir. Biz burada radyasyonun biyolojik etkilerini (zararlarını) aktarmaya çalışacağız.

İyonlaştırıcı radyasyon, enerjinin dokuya aktarılması ile, hafif bir kızarıklıktan kansere, hatta ölüme kadar varan sonuçlara yol açmaktadır.

Radyasyonun biyolojik etkisi konusunda, radyasyonun şiddeti, tipi, verildiği süre vb. özellikler ile radyasyona maruz kalan biyolojik yapının özellikleri etkileyicidir.

Radyasyonun sağlık etkileri dozun büyüklüğüne ve vücudun ışınlanan bölgelerinin özelliklerine göre değişik zamanlarda ve farklı tiplerde ortaya çıkabilir.

Radyasyonun etkileri deterministik etkiler ve stokastik etkiler olarak sınıflandırılır.

Deterministik Etkiler

- 1)Ölüm
- 2)Cilt Yanıkları
- 3)Katarakt
- 4)Kısırlık

B.Stokastik Etkiler

Düşük dozlarda ortaya çıkması olası etkilerdir. Etkinin ortaya çıkması için bir eşik değer söz konusu değildir. Stokastik etkiler nedeniyle kanser olma olasılığının saptanmasında belirsizlikler vardır.

Stokastik Etkiler

- 1)Kanserleşme Etkisi
- 2) Genetik Etkisi

1-Kanserleşme etkisi

Radyasyon, hemen hemen bütün dozlarda ve bütün dokulardan tümörlerin oluşmasına yol açabilir, ancak bazı tip tümörler, diğerlerine oranla daha yaygın görülürler. Genellikle sık bölünen hücrelerden oluşan doku ve organlar, bu konuda daha elverişlidirler. Radyasyonun kansere neden olduğu, genellikle deneysel hayvan çalışmaları ve bazı gözlem ve epidemiyolojik çalışmalar sonucu ortaya çıkarılabilmektedir. Özellikle radyasyonla çalışanlarda daha çok meydana gelen deri kanserleri, çeşitli nedenlerle X ışını ile tedavi edilenler, tiroid tümörleri, akciğer tümörleri ve kemik tümörleri radyasyonun neden olduğu tümörler arasında en önemlileridir.

2-Genetik Etkisi

Üreme hücrelerinin ışınlanmasıyla ilişkili olan genetik etkiler, daha sonraki kuşaklarda çok önemsiz etkilerden, ölüme neden olabilecek anormalliklere kadar değişebilir. Tam olarak, etki mekanizması bilinmemektedir. Tüm bunlara ek olarak, sindirim ve solunum yolu ile vücuda giren bazı radyoaktif maddelerin de sağlığa önemli ölçüde zararlı etkileri vardır.

Bu değerlendirmeler ışığında;

Resmi Gazetenin 16 Temmuz 2013 tarih ve 28709 sayısında yayınlanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılan **"Sağlık Kuralları Bakımından Günde Azami Yedi Buçuk Saat Veya Daha Az Çalışması Gereken İşler Hakkındaki Yönetmeliğin"** **"İkinci Bölüm"** başlıklı **"Genel Hükümler"** alt başlıklı **"Günde azami yedi buçuk saat çalışılabilecek işler"** başlıklı 4. Madde'nin

Fıkrasının (1) Bir çalışanın günde ancak yedi buçuk saat çalıştırılabileceği işler aşağıda belirtilmiştir. “Ö” bendinde;

“ö) Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işler:

- 1) 19/4/1937 tarihli ve 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanunun Ek 1 inci maddesinde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler, veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işler.” Maddesinde Radyoloji çalışanlarının ağır ve riskli iş grubunda sayılmasına rağmen Fiili Hizmet Zammı Süresi kesintisiz 90 gün olarak uygulanması gerekirken ne yazık ki uygulanmamaktadır.

5510 sayılı “SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU” nun “Fiilî hizmet süresi zammı” başlıklı 40.) Maddesi şu şekildedir;

“MADDE 40- (Değişik: 17/4/2008-5754/25 md.)

Aşağıda belirtilen işyerlerinde ve işlerde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılarında gösterilen gün sayıları, fiilî hizmet süresi zammı olarak eklenir. 360 günden eksik sürelerle ait fiilî hizmet süresi zammı, 360 gün için eklenen fiilî hizmet süresi ile orantılı olarak belirlenir. Çalışmanın fiilî hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç sigortalının kapsamındaki işyerleri ile birlikte belirtilen işlerde fiilen çalışması ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalması şarttır. (Ek cümle: 10/9/2014-6552/42 md.) Tablonun (10) numaralı sırasında belirtilen sigortalıların, fiilî hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaz.

Aşağıdaki bentlerden birden fazlasına dahil olanlar için, en yüksek olan bentten fiilî hizmet süresi zammı uygulanır.” demektedir.

Aynı durumda olan Tablonun 10. Bendinde Yeraltı İşleri çalışanları, Tablonun 13. Bendinde Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, Jandarma Genel Komutanlığında ve Sahil Güvenlik Komutanlığında çalışanlar, Tablonun 14. Bendinde ise Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilâtında çalışanlar yer almaktadır. Tablo 10 bendinde çalışanlar kesintisiz FHZ süresi 180 gün uygulanmaktadır. Tablo 13 ve 14 bendinde çalışanlar kesintisiz 90 gün FHZ süresizden yararlanmaktadırlar. Tablo 11 bendinde Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işlerde çalışanlar yer almaktadır. Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işlerde çalışanlar 90 gün FHZ süresinden kesintisiz 90 uygulanması gerekirken ne yazık ki 5510 sayılı kanunun 40. maddesinde “yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaktadır.” Ağır ve yıpratıcı işlerde yani Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar Tablo 10, Tablo 13 ve Tablo 14. bendlerde belirtilenler gibi kesintisiz 90 gün FHZ süresinden yararlandırılmalıdır. Anayasamızın 10. Maddesindeki “aynı kanuna tabi eşitler arasındaki eşitlik ilkesi” gereği çalışma barışının sağlanması amacıyla bu kanun teklifi verilmektedir. Bu nedenle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40. Maddesinde değişiklik yapılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ağır ve yıpratıcı işlerde yani doğal ve yapay radyoaktif, radyoiyonizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emonasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar tablo 10, tablo 13 ve tablo 14 bentlerde belirtilenler gibi kesintisiz ve 90 gün FHZ süresinden yararlandırılmış olacaklardır.

MADDE 2- Radyoloji kolunda çalışanların haklarının geri alınması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesinde yer alan “Tablonun (10) numaralı sırasında belirtilen sigortalılar” ibaresi, “Tablonun (10) ve (11) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

